بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/340
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އޯޖިގަސް ވެރިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- އިސްތިއުނާފުގެ ދެކޮޅު ފަރާތްތައް: އިސްމާޢީލް ރަޝީދު، ނަންނާރާގެ / ހ. ދިރިއަމިދިދި
- ޝަރީޢަތްކުރި ފަރާތް: ހުސައިން ސަޢީދު، ދަފްތަރު ނަންބަރު ޑީ. 013 / ޖޯގެ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފު އުފެދިގެން ދަރަނިއާ މައްސަލަ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު

ނިމުން ތާރީޚް: 24 ޝަޢުބާން 1444
16 މާރިޗު 2023

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 26 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1443 / 01 ނޮވެންބަރު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 342/Cv-C/2020
- **ނިންމި ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރުމުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 27 ޖަނަވަރީ 2020
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 06 ޑިސެންބަރު 2020

އިސްތިއުނާފު ފަރާތް

އޮޑިވަސް ޔުނިޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
ވަކީލު: އަޙްމަދު މުނާޒު
ވަކީލު: މޫސާ ފާރިސް އަޙްމަދު

އިސްތިއުނާފު ދެކޮޅު ފަރާތް

އިބްރާހީމް ރަޝީދު / ރަންނާބޯޑާ، ސ. ހިތަދޫ
ވަކީލު: މުޙައްމަދު ފަރީދު

ތިންވަނަ ފަރާތް

ޙުސައިން ސަލީމް / ދަފްތަރު ނަންބަރު ދކ. 013
ބަދަލު: މޫސާ ފާރިސް އަޙްމަދު
ބަދަލު: ވިދާޝް ޢަލީ ރަޝީދު

މަދަނީ - އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވުމުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ - ކޮންޓްރެކްޓުގައި ބުނާ އަސްލުފައިސާ - ސްޕެސިފިކްޕާފޯމަންސް ބަދަލު - ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނެގުން

• ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ރައުޔު:

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު:

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 342/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ[1] ފަރާތުން އެ [illegible] [illegible] ހައިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކޮށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު [illegible] ވަކީލަކީ ދ. ހުޅުދެލި، [illegible] އިބްރާހީމް[2] [illegible]. އަދި މި މައްސަލައިން ދަޢުވާލިބުނު ނަންބަރު ދރ.013 ޙުސައިން ސަމީރު[3] ހަވާލުކޮށްފައިވެއެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުން ހުކުމްކުރި މައްސަލަ

2. [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދ. [illegible] [illegible] [illegible] ދަފްތަރު ނަންބަރު ދރ 013، ޙުސައިން ސަމީރު އާއި މި ދެ ފަރާތުގެ މެދުގައި ވެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އިބްރާހީމް [illegible] [illegible] އިންޖީނު 20 އޮގަސްޓް 2018 ގައި ހަވާލުކޮށްފައިވާ އިންޖީނު [illegible] 11 އޮގަސްޓް 2019 ގައި [illegible] [illegible] ފަރާތްތަކުގެ މެދުގައި 25 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައި ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، އިންޖީނު [illegible] އިންޖީނަށް ހިލޭ މަސައްކަތް [illegible] ނިމި ދުއްވަން [illegible] [illegible] 12 [illegible] [illegible] ދުވާލަކަށް -/5,134ރ (ފަސްހާސް އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތަރު ރުފިޔާ) ދެއްކުމަށާއި، އިންޖީނު [illegible] [illegible] [illegible] އިންޖީނަށް ހިލޭ މަސައްކަތް [illegible] ނިމި ދުއްވަން [illegible] [illegible] 355

---

[1] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-1139/2015

[2] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A074942

[3] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A077771

ދުވަހަށް ޖެހޭ -/1,822,570ރ (އެއްމިލިއަން އަށްސަތޭކަ ބާވީސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ހަތްދިހަ ރުފިޔާ) އޯޑަރަށް ދެނިން ޕްރޮޖެކްޓް ތާރީޚުގެ އާއި އަދަދު އިސްލާހު އާއި ބެސަރިން ސަބަބުން ފަރާތުގެ އިބްތިދާއީ ދަށުން ދޫކުރުމާއި، އަދި އެ ފައިސާ ދޫނު ގުޅުމެއް ކަނޑައަޅައިދީ އެ ފައިސާ ދިނުމަށް އޯޑަރަށް ދެނިން ޕްރޮޖެކްޓްގެ ފަރާތުން އިބްތިދާއީ ކޯޓުގެ ނިޔާގަ ދޫކޮށް ނަގާނަމަ، މި މައްސަލައިން ދަޢުވާ ދިފާޢީ އަދަދު އިސްލާހު އާއި ބެސަރިން ސަބަބުން ފަރާތުން އެ ފައިސާ ހޯދުމަށް އަދި އިބްތިދާއީ ކޯޓުން ސިވިލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކުރައްވާފައެވެ.[4]

ސިވިލް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް

3. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 342/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

"ދެންފަހެ، އިސްވެދެންނެވި ދަޢުވާގެ ބާބުތަކާއި ހުށަހެޅިފައިވާ ޙުއްޖަތްތަކާއި ލިޔެކިޔުންތަކާއި މައްސަލައާ ގުޅޭ ޤާނޫނީ ހުރިހާ ނުކުތާއެއް ބެލުމުން، ތ.ދިއްދޫ ޕްރޮޖެކްޓްގެ އިބްތިދާއީ ދަށުން BAUDOUIN (ބޯޑޯއިން) މާރކާގެ 02 އިންޖީނެއް ސަޕްލައިކުރުމާއި ގުޅޭގޮތުން އޯޑަރަށް ދެނިން ޕްރޮޖެކްޓް ތާރީޚުއާއި، ތ.ދިއްދޫ ޕްރޮޖެކްޓްގެ އިބްތިދާއީ ދަށުން 25 ޖުލައި 2016 ގައި އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރެވިފައިވާ ކަމާއި، ޝަރުޠުތަކާ އެއްބަސްވުމުން ވޯރަންޓީގެ އިތުރުކުރުމުގެ ގޮތުން އޯޑަރަށް ދެނިން ޕްރޮޖެކްޓް ތާރީޚުއާއި، ބ.އެސްޓޭޓްގެ އަދަދު އިސްލާހު (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު A069126) އާއި، ދަފުތަރު ނަންބަރު ނރ.013 (މ.ސާމިރާ) އިބްތިދާއީ ދަށުން މަސައްކަތް 25 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައި އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއި ކުރެވިފައިވާ ކަމާއި، ޝަރުޠުތަކާ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޕްރޮޖެކްޓް ފަރާތުން (އޯޑަރަށް ދެނިން ޕްރޮޖެކްޓް ތާރީޚު) ޕްރޮޖެކްޓް ކުރީ ފަރާތަށް (ތ.ދިއްދޫ ޕްރޮޖެކްޓްގެ އިބްތިދާއީ ދަށުން) ގެނެސްދިނުމަށް 02 އިންޖީނެއް ދިނުމާއި އެކުއެކީ މަސައްކަތުގެ 1 އަހަރު ދުވަހުގެ ވޯރަންޓީ ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމާއި، ޕްރޮޖެކްޓް ދޫކުރުން އެއްބަސްވުމާ ގުޅިގެން އަދި ވޯރަންޓީގެ އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރުމުގެ ފަހުން، އިންޖީނު ދިނުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ނިޔަލަށް "ދެވަނަ ފަރާތް" 12 ދުވަހުގެ ތެރޭ ދުވަސްވީނަމަ

---

[4] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 342/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް

އިންޖީނުގެ ޒަމާނަތު ދިމާވާ ދުވަހުން ފެށިގެން އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި ޗެކް ކުރުމުން، ކަފާލަތުގެ ކަރުދާހި، އިންޖީން ގުޅުމުން ނަގާފައިވާ ވާނަން ބިލުވަތު ކޯޗް ފަރުދުން (ތ.ދިގިރިދިލި ނަންބަރާގެ އިސްތިރާޙަ ރަސްމީ) ބިނާކުން ކަކަރުގެ ގޮތުގައި ދުވަސްކަން 5,134/- ރ (ފަސްހާސް އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތަރު ރުފިޔާ) ދިނުމަށް ބިލުދެއްކުން ފައިސާ (އޭޝިޔަން ޕަވަރ ޓެކްނޮލޮޖީ ލިމިޓެޑް) އެއްބަސްވުމާކަން އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުގެމަތިން މުއްދަތުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައިދިނުމުން އޭޝިޔަން ޕަވަރ ޓެކްނޮލޮޖީގެ ފަރާތުން ބޭނުންކުރި އިންޖީން ވަގުތުކޮށްފައި ނެތުމާއި، އެފަރާތުގައި އިންޖީން އަތުފައިބޭ 07 ޖުލައި 2019 ގައިކަން ދަށުވުނު އޭޝިޔަން ޕަވަރ ޓެކްނޮލޮޖީގެ ބޭނުން އަދާކުރުމާއި އެއްބަސްވުމުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ފަދައިން، އިންޖީން ވަގުތުކޮށްފައި ނެތުމާއި، އެފަރާތުގައި އިންޖީން އަތުފައިބޭތަން އޭޝިޔަން ޕަވަރ ޓެކްނޮލޮޖީގެ ބޭނުން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެފައި 20 އޮގަސްޓް 2018 އިން ފެށިގެން 07 ޖުލައި 2019 އާއި ހަމައަށް ގުދަނުގައިވާ 317 ދުވަހަށް އެއްބަސްވުމުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޖުމްލަ -/1,627,478ރ (އެއްމިލިއަން ހަލައްކަ ހަތާވީސްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ހަތްދިހަ އަށް ރުފިޔާ) ދައްކަންޖެހޭ އޭޝިޔަން ޕަވަރ ޓެކްނޮލޮޖީގެ ބޭނުމުގައި، މުދައްދައީއަށް ދައްކަންވާނެކަމަށް ފެންނަކަމަށް ތ.ދިރަހުގިރި ނަންބަރާގެ އިސްތިރާޙަ ރަސްމީ (އައިޑީކާޑް ނަންބަރު A074942) އަށް ދަޢުވާކުރާ މަރަހި މިންވަރަކުން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެއްޖެ ކަމަށް ނިންމައިލައްވައި، މިފަދަ އިސްތިހާރު ދަޢުވާވި ވިއިރުގައިވާ ގޮތުން 06 ޑިސެމްބަރު 2020 މިނޑުކަށް ފެށިގެން މުއްދަތުން އެރަށަށް ޖާގައެއް އެދަކަމަށް ސިވިލްކޯޓުން ފައިސާ ދައްކައިދެއް ގޮތް ލިޔުމި 04 (ހަތަރެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި -/1,627,478ރ (އެއްމިލިއަން ހަލައްކަ ހަތާވީސްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ހަތްދިހަ އަށް ރުފިޔާ) ދައްކަ ކުރުމަށް ހުކުމްކުރަން ބިނުމުގެރިން ފުރުޞަތު ބަހައްޓަދިނުމަށް އޭޝިޔަން ޕަވަރ ޓެކްނޮލޮޖީ ލިމިޓެޑްގެ، އަދި މިފައްސަލައިން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ބަހައްޓަދިނުން، ދައްކަންވީ ދުވަހު، ނަންބަރު ދިހަ 013 (މ.ފެހިވިލާ) މުސްތަފާ ޝަރީފް (އައިޑީކާޑް ނަންބަރު A077771) އާއި، ހ.އަސްރަފީގެ އަބްދުﷲ އިސްމާޢީލް (އައިޑީކާޑް ނަންބަރު A069126) އަށްގައި ބުނެފި ކަންނޑައަޅާ."[5]

---

[5] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 342/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުކޮޅުގެ ރިޕޯޓް

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

4 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 342/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ސަބަބު އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އޭޕްލަސް މެރިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

4.1- އިންޖީނަށް ދިމާވި މައްސަލަތަކަކީ ވޮރަންޓީ ކަވަރުކުރާ މައްސަލަތަކެއް ނޫންކަމާއި، އެމައްސަލަތައް ދިމާވީ އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުގެ އިހުމާލުންކަން ސާބިތު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ޝަރުޢީ ހެކިވެސް ބަލާފައި ނުވަނީ ސަބަބު އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށް.

4.2- އިންޖީނަށް ދިމާވި މައްސަލަތަކަކީ ވޮރަންޓީގެ ޝަރުތުތަކުން ބޭރުން ދިމާވި މައްސަލަތަކެއްކަމަށްވާއިރު، ވޮރަންޓީގެ ޝަރުތުތަކުން ބޭރުން ދިމާވި މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދޭންޖެހޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ސަބަބު އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށް.

4.3- ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 342/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުންނާއި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތްތަކުން އިންޖީނު މަރާމާތުކުރުން ނިމުނު ތާރީޚާ ގުޅޭގޮތުން ބަޔާނީ ހެކި ހުށަހަޅައި ނަމަވެސް، އަދި އިންޖީނު މަރާމާތުކުރުން ނިމުނު ތާރީޚު ސާބިތު ކުރުމަށް ހެކިން ހުށަހަޅައި ވަނިކޮށް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޝަރުޢީ ހެކިން ސާބިތުކުރުން އެދިފައިވާ ކަންކަމަކީ ހުށަހެޅިފައިވާ ވޮރަންޓީކާޑުގައި ސަރވިސްކުރަން ސާރވިސްކުރަންޖެހޭ ކަނޑައެޅުއްވި، ހެކިންގެ ހެކިބަސް ނަގާފައި ނުވަނީ ސަބަބު އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލާ ޚިލާފަށްކަމަށް.

ތަރައްދުދުވި ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

5. އިސްތިއުނާފު ކުރުވިފައިވާ މައްސަލައަށް ދަށުކޯޓުން ނިންމަވާ ދިން 013 ޖުމްލައިން ސަފްޙާގެ ފަރާތުން ތަރައްދުދުވެ ފާހަގަކުރި ކަންކަން އަންނަނިވި ގޮތުން އިސްތިޤުރާކޮށްލަމެވެ.

5-1 ތަކުރާރު ކުރިން ފުރަތަމަ ދިފާޢުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުއްވި އިސްތިއުނާފުގައި ނުކުތާ ތަކަން ވާހަކަދައްކާފައި ވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަރުން ގުޅުއްވުގެ ބަދަލުގެ ގެއްލުމައި މި ނަގައިދިނުމާ ފައިސާއަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-A/24 ވަނަ ޤަޟިއްޔާ އަދި 2020/SC-A/28 ވަނަ ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން ކޮންޓްރެކްޓުގައިވާ ޝަރުތު ސަބަބުން ޤަޟާއިއްޔާގެ އުޞޫލުގެ ދަށުން ނަގައި ދިނުމާ ބަދަލުދޭކަމަށް، liquidated damages clause އެއްގެ ގެއްލުމައި ނުވަތަ ސަބަބުން ޤަޟާއީ ދިޔައި liquidated damages clause އެއް ގެއްލުމައި ބޭނުނު ކަމުގައި ވި ނަގަފައިސާ ނުވަތަ ސަބަބުން ޤަޟާއީ އެއީ ކޮމްޕެނީގެ ގެއްލުމައި ޝަރު ކަމުގައި ވިޔަފާރިސް ތޯގެ އެޕަރަ ކަންކަމަށް ވަޒަންކަން ބަލައި ޙުކުމް ކުރަނީޒަބޫ ކަމުގައިވާ ތީ މަސްއޫލިއްޔަތެއް މި އެންމެހައި ދިފާޢުކަން /5,134 ރ (ފަސްހާސް އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތަރު ރުފިޔާ) ގެ ދިސްކަވުން ކަންމު ދިޔަގަކަސް ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގެއްލުމައި މި ޒާތީ ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގެއްލުމުގެ ކުރިޔަށް ގެނައި ޝަރުޢީ ހުއްދަ ދޫކޮށް ފަސް ހިނގައި ނޫނެކަ ގޮތުން ގަބޫލުކުރެވޭ ގެއްލުމަށް އެކަން ފެށު ސަރުފުކަން ނުވާކަމުގެ، މި މާއްދާގެ ދުސްތޫރު ކަމުގައި ކަވާން ދިނަކަމުގެ، ދުސްތޫރު ކަމުގެ މިއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބޮޑަށް ކަންނޑައާ ކަމަކަށް ފާހި އެގޮ ދަރުން މި ސިފަވި ކޯޓުގެ ހުކުމް މި ބިރުފެއިވާރިއަށް ސިފަވި ކޯޓުގެ ހުކުމްގެ މި ނަގައިދިނުމާ ހުރިހައި ފައިސާއަށް ފެށު ސަބަބުން ޤަޟާއީ އުޞޫލުން ނަގައިދިނުމާ ފައިސާ ކަމަށް ވާޖިބު މި ދަރުނުގައި ވަކީލު ތަކަށް ބަދަލުދޭ އެ ފައިސާ އެގެރަ ނަގައިދިނުން ގެއްލި އެއް ކަމަށް ތަރައްދުދުވި ފަރާތުން ނުދެކެމެވެ.

ސުޕްރީމްކޯޓުން ފާހަގަކުރެއްވި ކަންކަން

ކޮންޓްރެކްޓުގައި ދެ އުސޫލުތައް

6. ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނުގައިވާގޮތުން ކޮންޓްރެކްޓެއްގައި ބައިވެރިވާ މީހުން އެ ކޮންޓްރެކްޓުގައި ބައިވެރިވާނީ އެ ކޮންޓްރެކްޓަށް [illegible] [illegible]، އެއްބަސް [illegible] [illegible] [illegible] އިލްތިޒާމުވާނީއެވެ.[6] އެ އެއްބަސްވުމުން [illegible] [illegible] [illegible]، އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ އެއްބަސްވުމެކެވެ. އަދި އެ [illegible] [illegible] [illegible].[7] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]** [illegible] [illegible]. އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެވަނީއެވެ.

- އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
- އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
- އެއްބަސްވުން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ambiguity)، އަދި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[7] [2022] SC 60 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/53 ޤަޟިއްޔާ

އެއްބަސްވުމުގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާ ބަސްތަކުގައި ތަފާތު މާނަ، ވިސްނުމަށް ފަހި ހުރިނަމަ އެކަށޭން ވިޔަފާރީގެ (business common sense) ވިޔަފާރިއެއްގައި ބުއްދިއަށް ގެންދާ ހަމައަށް ވިޔަފާރިތަކުގައި ކަނޑައަޅައި ގޮތުގެ ހަމަތަކާއި، ވަކިވެސް ކަންކަމާ ބެހޭ، ވިސްނުމަށް ފަހި ހުރިނަމަ އެކަށޭން ވާނެއެވެ.

- އެއްބަސްވުމުގެ މާއްދާއަކީ ވަކި ވިޔަފާރިއެއްގެ އެއްބަސްވުމެއް ނަމަ، އެއްބަސްވުމުގެ ވަކި ވަކި މާއްދާއަށް (އެހެން މާއްދާތަކާ ގުޅުވައިގެން ނޫން) ވަކިން ވިޔަފާރިއަކަށް އެއްބަސްވުމުގެ ބައިވެރިން އޮތުމަކީ ހިސާބުކުރުން ބޭނުންވާ ނުވާ ކަމަށް ބަލާނެ ގޮތުގައި ބެލުމެވެ.
- އެއްބަސްވުމުގެ މަޤްޞަދު، އޭގައި ސާފުކުރުމުގެ ކުރިން ދެކުނު ވަކިކަމާއި ކުރުމުގެ މުހިއްމުކަމާއި އަދި އެއްބަސްވުމުގެ މާއްދާތަކުގައި ބުނާ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުން ވަކިވަކި ގޮތްގޮތުން މާއްދާތަކުގެ ތަފާތު ވެވޭނެ. މިކަން ވެސް ކަންތައް، އެއްބަސްވުމުގައި ސާފުކުރުމުގެ ކުރިން، އެއް ބައިވެރިޔާ އަނެއް ބައިވެރިޔާގެ މައްޗަށް އިތުބާރު މަތިކުރުން މަސައްކަތް ކުރަނީމެ، އެއީ އާދައިގައި ދެފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގައި ބެލުން ހަމައެކަށީ ނިމިއްޖެއެވެ.

7. މިސްލުއަށް ކަނޑައަޅައިވާ މުއްސަނދަކު ބަލައިގެން އޮތީ ކުރިން ފުރަތަމަ ދިޔަގޮތް ޝިރުކާތާއި އިބްރާހީމް ދަނިޔަލް[8]، ވ.އިސްޖެހުގެ އާއި ދެމެދު 25 ޖުލައި 2016 ވަނަ ދުވަހު އެއްބަސްވުމެއް ހެދިއެވެ. އަދި 25 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު، "25 ޖުލައި 2016 ގެ ދުވަހު ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަށް މާއްދާއެއް އިތުރު" ކުރުމަށް ދެފަރާތުން އެއްބަސްވެއެވެ. އެގޮތުން 25 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ވެވުނު އެއްބަސްވުމުގައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

ވަކިން ދިނުމަށް 1 ބ. މިއެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދިނުމަށް ފައިސާ ދިނުމަށް

ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތް ކޮންމެ ފައިސާ ދެއްކުމަށް 2 އިންޖީނާ ދިނުމަށް އޭގެ

---

[8] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C1139/2015

[9] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A074942

މައްސަލަތައް 1 އަހަރު ވަންދެން [illegible] [illegible] [illegible]
ފަރާތުން އެއްބަސްވެއެވެ.

ށ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ނ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12 [illegible] (އެގްރީމެންޓު [illegible][10]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ފަރާތުން އެއްބަސްވެއެވެ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] -/5134ރ
(ފަސްހާސް އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތަރު ރުފިޔާ) އެވެ.

8. އެހެންކަމުން ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުން [illegible] [illegible] [illegible] ފެންނަން އޮތް ހަޤީޤަތަކަށް ނަޒަރު ކުރާއިރު، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި 25 ޖުލައި 2016 ގައި އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] ކަމާއި،

---

[10] ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން މި [illegible] [illegible] [illegible] ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި [illegible].

25 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައި ދެފަރާތުގެ ދެމެދު އެންމެ ފުރަތަމަ ހެދުނު އެއްބަސްވުމަށް މާއްދާއެއް އިތުރު ކުރި ކަމާއި، އަދި އިތުރު ކުރެވުނު މާއްދާގައި އިންޖީނަން ދިމާވެފައިވާ މައްސަލަ ހައްލުކޮށްދިނުން ނިމި، އަދުން ދެއްވަން ފެށުމަށް 12 ދުވަހަށްވުރެ އިތުރުވާނަމަ، އިންޖީނަން މައްސަލަ ދިމާވި ދުވަހުން ފެށިގެން މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ބޯޓު [illegible] ކުންފުނީގެ ކަމާއި، އިންޖީނު ގަތުމަށް ބޭނުން އޮތް [illegible] ނަގާ ފައިވާ ވޮރަން ޚިދުމަތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] -/5134ރ (ފަސްހާސް އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަތަރު ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވެފައެވެ.

އިންޖީނަށް ދިމާވި މައްސަލައަކީ ވޮރަންޓީގެ ދަށުން ބެލުން ދިމާވި މައްސަލައެއްކަމަށް ބެލުމުން:

9. ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި 25 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަކީ ވޮރަންޓީ ދިނުމާގުޅޭ ގޮތުން ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަން، އެ އެއްބަސްވުމަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ. ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާއި އެއްގޮތަށް އަމަލު ކުރުމަކީ އެއްބަސްވުމުގެ ބައިވެރިންގެ މައްޗަށް ލާޒިމު ކަމެކެވެ.

10. އިންޖީނަށް ދިމާވި މައްސަލައަކީ ވޮރަންޓީގެ ދަށުން ބެލުން ދިމާވި މައްސަލައެއްކަމާއި ގުޅިގެން ދިމާވި ކަމެއްކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ބުނާއިރު، ވޮރަންޓީ ސެޓްފިކެޓަކީ، އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތަށް [illegible] [illegible] އެއްޗެއް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތުން ވާހަކަ [illegible] ވެއެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތުން ވޮރަންޓީ ސެޓްފިކެޓު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ [illegible].

11. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރައަކީ ދައުވާކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ ދައުވާ ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ ދައުވާކުރާ ފަރާތުން

ކުރަންޖެހޭކަމެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ގަޟިއްޔާގައި މަދަނީ ދަޢުވާތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ބާރު ނުވަތަ *Onus Probandi* އުޞޫލުގެ [illegible] ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތާއި، ދަޢުވާއެއްގައި އެއް [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭ ފަރާތަކީ އެ ދަޢުވާއެއްކުރާ ފަރާތްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2010/SC-A/02 ގަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] (ސ) ގައި ވަނީ ކަނޑައަޅާފައެވެ.

12. [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ގަޟިއްޔާއިން [illegible] ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ ބާރު [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ކަމަށެވެ. މި [illegible] ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

13. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 8.2.6 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] "**[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4 ގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] BAUDOUIN [illegible].**" [illegible]. [illegible] [illegible] 8.2.7 ގައި "**[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]**

އިސްތިއުނާފު ހައްޤުގެ ފަރާތް އަލުން ކޯޓުގައި ނުވާކަމަށް ބުނި ނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފު ހައްޤުދޫކޮށްލުމުން ރިޢާޔަތްކުރައި ގޮތަކަށް އިންޞާފު ޤާނޫނު ކުރުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނީއަސާސް ކުރިއަށް ކުރެވޭނެ ވާޖިބު އަދި ސަބަބު އެއްވެސް އުސޫލަކުން ޤާނޫނީގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދޫކޮށްލެވޭ ނުކުރެވޭނެއެވެ." މިފަދައިން ބުނެފައިވެއެވެ.

14. މި ދެންނެވި އެންމެހާ ހާލަތެއްގައި، ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ފުލްބެންޗުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ފަދައިން ސުޕްރީމްކޯޓު އިސްތިއުނާފު ހައްޤުގެ ފަރާތުން ބަލާނެ ކޯޓުގައިވާކަން ޝަރީޢަތުން ޤަބޫލުކުރަން ކަމަށް ހުށަހެޅުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުން ނަގާ ވަރުގެ އެއްވެސް ފުރުޞަތު އަދި ހުށަހެޅުމެއް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަލާނެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން ފުލްބެންޗް ސުޕްރީމްކޯޓުގައި ހުށަހަޅާފައި ގޮތުގެ އިސްތިއުނާފު ކުރާފަރާތުން ދަޢުވާ ފުރުޞަތެއް ޝަރީޢަތުން ބަދަލުން ދޫކުރުން ކަމަކަށް އެހެން ނުދެކެމެވެ.

އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ސަބަބު ހުކުމުގެ ހުކުމަށް ނަމާއި ދެވުން

15. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ސުޕްރީމްކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުކުމް ބަޔާނުގެ ބަޔާން، 4 (ހަތަރެއް) ސަބަބު ހުށަހެޅިކަމަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އަދި އެ ހުކުމާ ހުކުމުގެ ރިޢާޔަތް މަދުކަމާ ގުޅޭގޮތުގައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންދެވުނު ދުވަހަކީ. އެއީ، އިންޞާފު ދިނުމުގެ މައްސަލައެއް ދިނުމަކީ، އިސްތިއުނާފު ހައްޤުގެ ފަރާތުގެ އިޚްތިޔާރު ކަމާއި، އަދި އެހެން ކަމަކަށް ފަރާތްތަކުގެ ހުކުމެއް ދީފައިވާ ކަނޑައެޅިއްޖެކަމުން ޝަރީޢަތް ކުރުމާއި، އަދި އިންޞާފު މަސައްކަތްތަކުން ދިނުމައި، އިސްތިއުނާފު ހައްޤުގެ ފަރާތުގެ ޙައްޤުތަކާ ފެބުރުއަރީ 06 2019 ގައިކަން ސާބިތު ކޮށްދެވިފައެވެ.

16. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/26 ޤަޟިއްޔާގައި، ހުކުމް ހުށަހަޅާފައިވާ މަސްއަލަތަކަށް އެއްވެސް ބަޔަކަށް ނަމަވެސް، އެއީ މުޅިބަޔާނަކަށް އެއް ބަޔަކަށް ނުހަނު ކަމެއް، ޖިނާއީ އަދި މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ވެސް ހުކުމް ބާޠިލު ކުރިމަތިން ބުނެވޭ ނަމަވެސް، ހުކުމް ބާޠިލުކުރެވިދާނެ ނުވައި މައްސަލަތަކުގައި ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިވާކަން ދިރާސާކުރެވުން ސަރުކާރު ހުކުމްތަކުގައި އަމަލުކުރުމަށް އަސާސްކުރައިވާ ގޮތުން އެއީ ކަމަށް

ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ހެއްކަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރުމަށް ނުވަތަ ހެއްކެއް ބާޠިލުނުކުރުމަށް ނިންމުމަކީ އެކަމަށް އެދި ހުށަހަޅާ [illegible] ބަރުދު [illegible] ކަމަށް [illegible] ސަބަބުން [illegible] ހޯދުން [illegible] ސާބިތު [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] އެވެ.

17. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައި މިވާ މައްސަލައަށް މި އުސޫލު ތަޠްބީޤު ކުރާއިރު، ސިވިލްކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ[11] ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ (ވ) ގައި އިންޖީނަށް ދިމާވެފައިވާ މައްސަލައަކީ ވޮރަންޓީ ކަވަރު ކުރާ މައްސަލައެއް ނޫންކަން ސާބިތު ކުރުމާއި، ފުރަތަމަ ދުވަހުން ފެށިގެން އިންޖީނަށް މައްސަލަ ދިމާވާންފެށީ ކަމާއި [illegible] [illegible] މައްސަލައެއްގެ ސަބަބުން [illegible]، އިންޖީނަށް މައްސަލަ ދިމާވާން [illegible] ސަބަބަކީ [illegible] ފަރާތުގެ އިހުމާލުގެ ސަބަބުން ދިމާވާން ފެށި މައްސަލައެއްކަމަށް ސާބިތު ކުރުމާއި، އަދި އިންޖީނު [illegible] ނިންމައި ދަޢުވާކުރާ [illegible] [illegible] 06 ފެބްރުއަރީ 2019 ގައި މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާކަން ސާބިތު ކުރުމާއި، އިންޖީނަށް ދިމާވެފައިވާ މައްސަލަ [illegible] [illegible] ސާބިތު ކުރުމަށް، [illegible] [illegible] ސާބިތު ކުރުމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާ [illegible] [illegible] [illegible]، "މި[illegible] [illegible] 25 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައި ސޮއި ކުރެވުނު ވޮރަންޓީ އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] ނުވަތަ ބަދަލެއް [illegible] [illegible] [illegible] ނަމަ، އެފަދަ ބަދަލެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 20 [illegible] 2018 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[11] 342/CV-C/2020

އަޅާފައިވަނީ 07 ޖުލައި 2019 ގައިކަން އޭޝިއަސް މެރިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ބަހުން އަނގައިން އޮތް ކަމަށް ބަޔާން ކޮށްފައިވެއެވެ.

18. އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ހަވާލާދީ ޑޮކިޔުމަންޓް ސަޕްލިމަންޓް އަދި އެއްވެސް އިތުރުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތުން ހުށަހަޅައި، އަދި ބިލްތަކާއި އެގްރީމެންޓަކުން މަދަނީ މިންގަނޑެއްގެ ސާބިތު ކުރިނުކުރެވޭތީ، އޭގައި އޭގެ އެއްބަސްވުމާއި ބައްދަލުވުމުން ހުށަހެޅުނު ކަމަކަށް ބެލުމުން ފެންނާކަށް ނުހުރެއެވެ. އަދި ކުރި މަރުޙަލާގައި އެބުނު ވަރކްޝީޓް ސަޕްލިމެންޓްގެ ބޭނުން އަދި އޭޝިއަސް މެރިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އިން ވިއްކާފައިވާ މަރާމާތުކުރަން އެ މަރާމާތު ކުރި ކަން ސަބަބަކާ ހުރިހާ އޭޝިއަސް މެރިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ބޭނުންވާ ނުވާއިރު، އެ މަރާމާތުކުރި ނިމި ގޮތުގެ ޝީޓު އަދި ސެއްޓު އޮތުމާއި، އެކަމުގެ އަދި ރިޕޯޓް އޮތުން މަސައްކަތުގެ ބަޔާންކޮށްދިނުމުގެ އެކަމުގެ އަދި ރިޕޯޓުގެ ނިންމައި ރިޕޯޓުގެ އެތަކެތީގެ ނުހިމެނެއެވެ. އަނެއްކޮޅުން އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ސަޕޯޓް ހުށަހެޅުމުގެ ނިންމައި ނުވަތަ ޑޮކިއުމަންޓް ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ލިޔުމަކީ އަދި ސަރވިސް ހުށަހެޅުމާ އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ދެއްކިފައި ނުވެއެވެ.

އިންޖީން މަރާމާތުކުރުން ނިމުނު ތާރީޚާއިމެދު މިފަދަ އުފެދިފައިވާ ސުވާލަށް ބެލުން:

19. މި ނުކުތާއާއި ގުޅިގެން މަޖިލީހުގެ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އިންޖީން މަރާމާތުކުރުން ނިމުނު ތާރީޚާއި ގުޅޭ ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި މިފަދަ އުފެދިފައިވާ ކަމެކެވެ. އެގޮތުން، އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތުން ސަރވިސް ރިޕޯޓު މަސައްކަތް ހުސްކޮށްދިނީ، ދުވަސް ފާހަގަކޮށް ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ތާރީޚަކީ 11 ޑިސެމްބަރ 2019 ކަމަށެވެ. އަނެއްކޮޅުން އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން އަބަދުވެސް ސަރވިސް ރިޕޯޓު ގެނައީކަމަށް އިންކާރު ކޮށްފައިވާ ކަމަށެވެ.

20. އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ސަރވިސް ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާފައިވާ ދުވަހާ ބެހޭގޮތުން 14 (ސާދަ) ވަނަ ނަންބަރުގައި "އިންޖީނުގެ މަސައްކަތް ނިންމައި ދޫކޮށްފައިވާ ތާރީޚް އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ދެއްކިފައިވާ 06

ހެއްދުވަނީ 2019 (އުޅަނދުގައި އިންޖީން އަޅާފައިވަނީ **07** ޖުލައި **2019** ގައި)" މިފަދައިން ބަޔާން ކޮށްފައި ވެއެވެ. އެހެންކަމުން 20 ޑިސެމްބަރު 2018 ގައި އިންޖީނަށް ދިމާވި މައްސަލަ [illegible] އުޅަނދުގައި އިންޖީން އަޅާފައިވާ ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާފަރާތުން [illegible] ތާރީޚަކީ 07 ޖުލައި 2019 އެވެ.

21. 07 ޖުލައި 2019 އަކީ އުޅަނދުގައި އިންޖީން އެޅި ތާރީޚް ކަމަށް އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތުގެ އިޢުތިރާފުން ސާބިތުވާ ތާރީޚެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ރިޕޯޓުގައި ވަރަށް ތަފްސީލުކޮށް ބަޔާން ކޮށްފައި ވެއެވެ. އަދި 25 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުޅަނދުގައި އިންޖީން އެޅި ތާރީޚްކަމަށް އިޢުތިރާފު [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނިންމުން [illegible]، އިސްތިއުނާފު ކުރާފަރާތުން [illegible] [illegible] ހުއްޖަތެއް ހުށަހަޅާފައެއްނުވެއެވެ.

ނިންމުން [illegible]

22. އެހެންކަމުން، ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކުގައި [illegible] [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުގެ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ޖާގައެއް ނެތްކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ރައުޔު

23. އަޅުގަނޑު ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު [illegible] ރައުޔާ އެއްބަސްވަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔު

24. އަޅުގަނޑު ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު [illegible] ރައުޔާ އެއްބަސްވަމެވެ.

އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible]

25. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތު މި މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible]. އެގޮތުން، އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ

މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[12] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] ތާރީޚެވެ.[13] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[14]

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 342/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] އެ ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު

---

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[14] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)